

DE NAAM VAN DEN VONDEL.

In Sprokkelingen door J. Z. Kannegieter, opgenomen in *Historia van Maart 1950*, komt de mededeling voor, dat te Utrecht in het jaar 1849 aan de cholera overleed een gewezen lancier, die Joost van den Vondel heette, en van wiens afkomst niemand kon vertellen. Dit bericht is ontleend aan de *Studiën op godsdienstig, wetenschappelijk en letterkundig gebied*, deel 49 (1897), blz. 381, en de schrijver, pater H. J. Allard S. J., wijst er op, dat de naam Vondel in de Vlaamse gewesten geen zeldzaamheid was, en een door hem aangetroffen familie-adverentie deed hem bovengenoemde Joost als afkomstig uit Brussel beschouwen. Daar waren zijn familiebetrekkingen echter niet te ontdekken. Een blik in 's mans overlijdensacte zou hem dan ook beter hebben ingelicht.

Op 4 Augustus 1849 overleed te Utrecht Joseph van de Vondel, werkman, wonende Zand C 373, gehuwd met Jannetje Wijnants, en zoon van Henry van de Vondel en Elisabeth Verbiest. De vrouw was in 1805 te Utrecht geboren en het echtpaar trouwde er op de 12e December 1827. Beide partijen waren de schrijfkunst niet machtig en konden daarom de huwelijksacte niet tekenen. De bruidegom was bij zijn huwelijk steenzager van beroep en hij was geboren te Battel, een gehucht bij Mechelen.

Bij het huwelijk werd tevens een dochter Jannetje gewettigd. Volgens de huwelijksacte was dit kind geboren te Utrecht op 30 Januari 1827 en daar ingeschreven in het geboorteregister op fol. 36 onder no. 140. Een dergelijke nauwkeurige opgave moet kloppen, zou men zo denken, maar slaat men deze acte op, dan blijkt hier ingeschreven te zijn een kind, genaamd Jeanetta, dochter van Hermanus Johannes Cales, winkelier aan het Oudkerkhof, en diens vrouw Cornelia van Emmerik. Inderdaad heeft de toch altijd zo nauwkeurige Burgerlijke Stand zich hier vergist zonder de fout op te merken. Het dochttertje in kwestie was in werkelijkheid een jaar vroeger geboren en die geboorte-acte staat in het register van 1826, merkwaardigerwijze op hetzelfde blad en met hetzelfde nummer. De kantmelding betreffende de wettiging is echter bij deze acte en dus op de goede plaats aangebracht. vdV.

DE LAATSTE UIT HET „HUIS VAN BEETS”.

Aan het verslag in *De Tijd* van 14 April 1951 van een onderhoud, dat F. Th. naar aanleiding van haar 80e verjaardag gehad heeft met Mevrouw Ada Geertruida Went-Beets, de enig-over-

gebleven dochter van Nicolaas Beets is het volgende ontleend.

Ada Beets, genoemd naar het gedicht van haar vader „Ada van Holland”, werd 12 April 1871 in het huis Booth-

straat 6 te Utrecht geboren als het vijftiende en jongste kind van de toen 57-jarige predikant, het zesde uit diens tweede huwelijk met jkvr. Jacoba Elisabeth van Foreest.

Beets was toen al lang de Hildebrand niet meer van de studentikoze „Spielelei” van de Camera. Bij ons thuis, vertelt zijn dochter, was de Camera nauwelijks in tel. Mijn vader ergerde zich soms aan de populairiteit van dit boek en vroeg zich af, of hij dan niets anders had gepresteerd. Zijn hart was veel meer bij de ongeveer vierhonderd preken, elf bundels verzen en vijf delen letterkundige opstellen, die in de loop van de jaren van zijn hand verschenen, terwijl het statige huis aan de Boothstraat meer dan eens in het brandpunt stond van het negentiende eeuwse leven van stad en land. De inrichting en sfeer van dit huis, met zijn grote tuin, kan mevrouw Went zich nog precies herinneren, zo goed als heel het leven thuis met de patriarchale professor als middelpunt. 's Ochtends was hij altijd het eerst beneden, gelaarsd en gespoord, zoals hij dit noemde, want hij verachte pantoffels. Hij rookte ook nooit en dronk slechts een matig glas wijn aan tafel. Vooral was hij stipt op zijn gewoonten. Om vier uur 's middags precies moest een van de domestiquen de professor op diens kamer thee brengen. Gebeurde dit ook maar enkele minuten te laat, dan keek prof. Beets het meisje ernstig aan en sprak: „Ik ben mij niet bewust een man te zijn, die op dit uur nog thee drinkt”.

Toen Ada Beets ouder werd, mocht zij haar vader in diens kamer helpen

met corrigeren. In die kamer was het heel anders dan in alle andere vertrekken van het huis, de muren verborgen achter open boekenkasten met groene gordijnen. Op die kasten stonden aardbollen, zoals ze die noemden, want globes vond zij een raar woord, en verder de man „met de handdoek om het hoofd”; dat was Bilderdijk zei vader. Op de deur hing het portret van Scott, erboven dat van Vondel. Ada moest dan in de vensterbank zitten, op een afstand van haar vader, zodat zij haar stem goed oefende, en voorlezen uit de Camera of ander werk, terwijl Nicolaas Beets een nieuwe druk van fouten „zuiverde”. Tevoren echter hadden zij en haar oudere zusjes Dora en Aleid om beurten de drukproef voor zichzelf moeten nalezen. Voor elke fout, die zij vonden, kregen zij een dubbeltje.

Nog is haar vader, 85 jaren oud getuige geweest van haar huwelijk in 1899 met den heer Jacques Went. Na de plechtigheid in de Domkerk reciteerde Beets aan het déjeuner het door hem voor deze gelegenheid geschreven gelegenheidsgedicht.

Na haar verder leven steeds in Amsterdam gewoond te hebben, heeft Mevrouw Went-Beets zich thans sinds kort in Laren gevestigd, ideale, men zou haast mogen zeggen, klassiek geworden grootmoeder van een lange reeks kleinkinderen.

In Elseviers weekblad van 17 Augustus 1946 schreef Godfried Bomans over zijn „Bezoek aan de dochter van Hildebrand.”

